

ten at levere, forsaavidt den igjen skal modtage Munderingen, og naar man da giver Soldaten, forsaavidt han beklæder sig selv, dette Beløb, saa siger jeg, at Soldaten derved har en Binding, saaledes at den, der har saa Penge, har bedst Raad dertil. Selv om det ikke skulde blive en Besparelse for Statskassen, bliver det en Fordeel for Enkeltmand; det kan ikke feile. Lad os saaledes f. Ex. blot lægge Mærke til, hvad det koster Staten at opbevare og føre Tilsyn med disse Munderinger, der henligge her i Kjøbenhavn massevis, og hvilke Tab Staten lider ved at maatte sælge de gamle Munderinger for Spotpris, idet disse, efterat være solgte, blive sendte ud over Landet og gaae igjennem mange Hænder, medens de, der handle med dem, tjene Penge paa dem. Man vil saa dog vistnok indrømme, at de Udgifter og de Tab, som Staten, efter hvad jeg har anført i saa Henseende, lider, ikke ville sælge Soldaten til Byrde, idetmindste ikke i nogen sødelig Grad. Det vil saaledes dog ikke koste Soldaten Noget at banke sin Frakke og sine Buxer ud engang imellem, men der er een Ting, som er endnu mere værd at lægge Mærke til end alt det Andet, og det er, at, naar Soldaten veed, at det er hans eget Løi, han har paa, omgaaes han det med langt større Barsomhed og Omhu, end naar han gaaer i Statens Klæder (Berg: 3 Almindelighed!). Ja, „i Almindelighed“, det burde jeg maaskee lægge til, thi det er sandt, at der er Soldater, som ere samvittighedsfulde og ikke tage saadanne Hensyn; men jeg vil sige, at der er ikke Mange, som have været Vidne til, at Soldaten i mange Tilfælde saa at sige forsætlig har forringet de Munderingsstykker, som ere ham leverede. Naturligvis er det ikke Alle, der bære sig saaledes ad, Gud bevares; men i mange Tilfælde forholder det sig dog saa, at Soldaten kunde og burde vise en Omhu for sit Løi, som han ikke viser, naar han veed, at det igjen skal afleveres, idet han da tænker: Det er sagtens godt nok for min Eftermand at gaae i, og er det for daarligt, faaer han jo noget nyt Løi, som Staten skal betale. Dette undgaaer man, naar Soldaten gaaer i sin egne Klæder. Derimod kan jeg ikke være enig med det ærede Medlem for Viborg Amts

4de Valgfreds (Kjær) i, at Munderingerne ere saa forstrækkeligt affstikkende, fordi de ere forsynede med visse Kjendetegn. Jeg skal gjerne indrømme, at der maaskee paa Vaabenfrakken kunde spares nogle røde Snore; men noget Kjendetegn maa der dog være; der maa være noget Censformigt, saaledes at man kan see, at det er Militair, der gaaer i disse Dragter; det er aldeles nødvendigt. Forøvrigt antager jeg ogsaa, at vi fjerne os mere og mere fra den Tid, da man ude i Provindserne fandt det noget sært at see en Soldat i Uniform. Det vil ikke nu vække den Opsigt som tidligere, hvilket for en stor Deel er begrundet i, at Soldaterne saa at sige komme til at ligge i Garnison tæt ved deres Hjem, ligesom ogsaa deri, at det nu bliver mere og mere almindeligt, at der opstaaer Skytteforeninger, som uniformere sig; der kommer Garnison i mangfoldige Byer, og man gjør sig fort sagt mere og mere fortrolig med militair Dragt. Der er da heller Intet i Veien for, at Soldaten, naar han kommer hjem, kan til daglig Brug slide paa de Munderingsstykker, han har brugt som Soldat. Vi see dog, at Munderingsstykker, naar de ere solgte ved Auction i Kjøbenhavn til Marchandiserne, af disse blive sendte ud til Provindserne og der blive slidte op; det skeer, uden at det vækker Opsigt. Vi maae gjøre os det klart, at vi ved den nuværende Hærorrdning mere og mere gaae den Tid imøde, da man gjør sig fortrolig med Soldaterliv, Soldaterdragt og Soldaterstik. Jeg nærer fremdeles det Haab, at det her foreslaaede Forsøg vil lykkes, og at det med Tiden vil vise sig, at Principet deri er rigtigt. Ved den her foreslaaede Ordning gjør man dog en ret antagelig Begyndelse, og jeg kan ikke Andet end være den høitagede Minister meget taknemmelig for den Maade, hvorpaa han er optraadt ligeoverfor dette Forslag. Naar han, hvis Forslaget vedtages, sætter Sagen i Gang paa den Maade, han her har udtalt — Noget, jeg aldeles ikke betvivler — kalder jeg det en Smøbekommen af den Tanke, der gjennem flere Aar er bleven udtalt fra flere Sider, en Smøbekommen, der fortjener Paastjønne fra de Medlemmers Side, som virkeligt ønske en saadan Ordning.